

Projecte lingüístic de centre

EOI Eivissa i Formentera

ÍNDEX

1. Introducció

- Fonaments legals
- Motivació del Projecte Lingüístic de Centre
- Principis generals

2. Anàlisi contextual

- Característiques de l'entorn
- Característiques del Centre
- Característiques de l'alumnat

3. Estat actual d'ús de la llengua catalana a l'EOI

- Professorat
- Alumnat
- Personal Administratiu i de Serveis (PAS)

4. Principis d'actuació.

- Ús de la llengua catalana dins l'àmbit pedagògic
- Projecció exterior de la utilitat de la llengua catalana a Eivissa.
- Ús de la llengua catalana dins l'àmbit administratiu i les comunicacions
- Formació i capacitació en l'ús de la llengua catalana del professorat i PAS
- Seguiment i avaluació de l'aplicació del PLC i sistemes de revisió

1. Introducció

Fonaments legals del PLC

El Projecte Lingüístic de centre té com a referent les següents ordres :

- Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i ensenyament de i en la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears (BOCAIB núm. 89, 17/07/97), en particular els articles 20, 21 i 22:

Article 20.

L'Administració educativa i els centres d'ensenyament no universitari usaran progressivament la llengua pròpia d'aquesta Comunitat en les relacions mútues, en les que mantinguin amb les administracions territorials i amb les altres entitats públiques i privades de les Illes Balears.

Article 21.

Es fomentarà l'ús de la llengua catalana en els actes culturals que el centre organitzi i en les activitats complementàries que s'ofereixin als alumnes.

Article 22.

Las actuacions administratives de règim intern dels centres docents, públics i concertats, com ara actes, comunicats i anuncis, es redactaran en llengua catalana. En els procediments administratius s'utilitzarà la llengua catalana o la castellana d'acord amb la legislació vigent.

- Ordre del 26/05/98 (BOCAIB núm. 69, del 26/05/98), en particular l'article 12 referent a les EOIs:
"A l'Escola Oficial d'Idiomes s'utilitzarà normalment la llengua catalana en l'àmbit administratiu i en les comunicacions. El projecte lingüístic de centre haurà d'atendre, en aquest sentit als articles 20 a 22 del Decret 92/1997, de 4 de juliol, i, alhora, a les orientacions de l'article 15 de la mateixa disposició. Així mateix, en les assignatures encaminades a la formació de traductors i intèrprets, els alumnes hauran de practicar la traducció directa i inversa entre la llengua estrangera i les llengües catalana i castellana, en una proporció, com a mínim, del cinquanta per cent pel que fa a la catalana."

Motivació del projecte lingüístic de centre.

La motivació d'aquest projecte esdevé de les normatives esmentades en l'apartat anterior, així com les que emanen de les instruccions d'organització i funcionament de les Escoles Oficials d'Idiomes per al curs 2005/06 (punt 4.1.2), on se diu que aquest projecte ha de definir:

- a) El tractament de la llengua catalana com a llengua de suport en l'aprenentatge dels idiomes diferents del català.
- b) L'ús de la llengua catalana en les activitats acadèmiques i culturals del centre.
- c) L'ús de la llengua catalana en l'activitat administrativa, en la gestió i en les relacions amb la comunitat educativa i les persones, entitats i organismes exteriors.

Com a conseqüència, a partir de totes aquestes premisses podem formular els següents principis generals:

Principis generals.-

Totes les llengües del món, com a instrument de comunicació i d'expressió d'una cultura, mereixen el màxim respecte i la màxima consideració, i, per tant, totes han de ser respectades i potenciades en tots els àmbits de la vida social.

D'acord amb el principi anterior, en el marc concret de les Illes Balears, és necessari desenvolupar un procés de normalització lingüística, entès com el conjunt d'actuacions democràtiques i consensuades que hauran de permetre que la llengua catalana accedeixi als àmbits d'ús que li corresponen com a llengua pròpia de les Balears.

Aquest procés de normalització lingüística s'ha de desenvolupar de forma especial en el marc del sistema educatiu, com a àmbit privilegiat que és per a la formació de les persones. Del conjunt d'aquestes actuacions, no n'ha de quedar al marge l'Escola Oficial d'Idiomes, sinó que hi ha de participar activament com a centre especialitzat en l'ensenyament de llengües i, per tant, especialment sensible a les realitats lingüístiques.

La participació de la comunitat educativa de l'EOI en el procés de normalització lingüística de la llengua catalana s'ha de manifestar segons els següents criteris:

- a) Aplicant la legalitat vigent que s'expressa a la Constitució, l'Estatut d'Autonomia, la Llei de Normalització Lingüística i altres disposicions de rang inferior.
- b) Tenint en compte la realitat sociolingüística del nostre centre, segons la qual tant entre l'alumnat com el professorat i el PAS, globalment hi ha un acceptable nivell de competència lingüística en català oral i escrit.
- c) Considerant el caràcter especialitzat de l'ensenyament que s'imparteix a l'EOI.

Les institucions públiques vetllaran per la normalització de l'ús de la llengua pròpia de les Illes Balears com a eina i vehicle dels actes administratius i pedagògics, tenint en compte les especialitats dels ensenyaments que s'imparteixen a l'EOI i el context on es desenvolupen les seves activitats.

2. Anàlisi contextual

Característiques de l'entorn.-

El PLC ha de tenir en compte l'entorn sociolingüístic de l'illa d'Eivissa. Es tracta d'una societat amb el català com a llengua pròpia però amb una mobilitat social molt elevada d'immigrants que venen al reclam dels llocs de treball relacionats amb l'activitat turística i funcionaris desplaçats des d'altres indrets de l'Estat Espanyol per cobrir places a Eivissa i que no han seguit, ni recentment ni temps enrera, el procés educatiu de normalització i integració lingüística aplicat al sistema educatiu de les Illes Balears.

Així mateix, les característiques socio-econòmiques de l'illa, majoritàriament definides per l'activitat turística, fan que la presència de parlants de les llengües que impartim tant per part de turistes com de residents, sigui freqüent, la qual cosa fa que, molt sovint, a l'Escola hem de tractar amb alumnes que desconeixen o tenen un coneixement rudimentari de la llengua catalana.

Característiques del centre.-

L'EOI d'Eivissa funciona com a tal per dissetè any, havent-se creat mitjançant decret del BOIB núm. 44, de 8/4/1999. Amb anterioritat havia estat extensió de l'Escola Oficial d'Idiomes de Palma i desenvolupava les seves activitats a les instal·lacions de l'IES Santa Maria d'Eivissa. Com a Escola, l'EOI té la seva seu oficial i du a terme les seves activitats a l'IES Sa Blanca Dona.

L'EOI d'Eivissa té una extensió a Formentera, ubicada a l'IES Marc Ferrer, i una ampliació, ubicada a l'IES Sa Serra de Sant Antoni.

Com a trets més significatius, es poden destacar els següents:

- S'imparteixen 7 idiomes: Anglès, Alemany, Català, Espanyol Llengua Estrangera, Francès, Italià i Rus, amb els 5 nivells corresponents (tret de Rus que només ofereix fins a Bàsic 2). A l'extensió de Formentera s'ofereixen Alemany, Anglès i Italià.
- La matrícula oficial per aquest curs és de 1360 alumnes oficials.
- A més dels estudis oficials, l'EOI ofereix exàmens lliures per als nivells de certificació de tots els idiomes que s'imparteixen, amb convocatòries als mesos de juny i setembre.
- Així mateix, l'EOI també imparteix a la seu d'Eivissa el programa "That's English", anglès a distància (de nivells Bàsic, Intermedi i Avançat 1), amb un de total 71 alumnes.

- La plantilla de professors és de 30 professors actualment. D'aquest professorat, 6 (20%) ho són com a professors numeraris del cos d'escoles oficials d'idiomes amb destinació definitiva al Centre, i la resta, 24 (80%), professorat interí.
- L'Extensió de Formentera està formada per 5 professores, 3 d'anglès, 1 d'alemany i 1 d'italià.
- A l'ampliació de l'IES Sa Serra, s'imparteixen Anglès i Alemany.
- Durant el present curs tenim 3 auxiliars de conversa per a Anglès, Alemany i Francès.
- Personal d'Administració i serveis: 2 Auxiliars Administratius interí al centre i 1 conserge interí.

Característiques de l'alumnat.-

Pel que fa al sexe dels alumnes del nostre centre:

- Dels 1360 alumnes oficials matriculats i repartits entre tots els nivells, el 70 % són dones.
- Dels alumnes matriculats en la modalitat d'anglès a distància "That's English, la meitat són homes i l'altra meitat dones.
- Dels alumnes matriculats per lliure, el 65 % són dones.

Pel que fa a l'edat:

- La mitjana d'edat dels nostres alumnes és de 30 a 39 anys, amb un 30 %.
- Un 25% té entre 25 a 29 anys i un 11% té de 40 a 49 anys.
- La resta d'alumnes (34%) es reparteix entre la franja dels 14 als 24 anys (30%) i els 50 en endavant (4%)

Pel que fa a la procedència:

- El 9 % de l'alumnat és estranger i de molt diversa procedència: Alemanya, Argentina,
- França, Marroc, Colòmbia, Xina, Regne Unit, Brasil,...
- La resta de l'alumnat és de nacionalitat espanyola.

Pel que fa a la situació laboral:

- un terç d'alumnes procedeixen del món laboral del turisme i del comerç, amb necessitats de coneixement d'idiomes com a eina de treball
- un altre terç d'alumnes són funcionaris o interins (professors, metges, personal de jutjats, etc.) que fan feina per organismes públics i que estudien idiomes com a element de formació professional o cultural i com a element de promoció interna. El terç restant estaria format per alumnes que estudien llengües per motivacions culturals o com a complement dels seus estudis (universitaris o d'ensenyament secundari i batxillerat o Cicles Formatius).

3.- Estat actual d'ús de la llengua catalana a l'EOI

Professorat

Segons una enquesta realitzada entre el professorat actual del nostre centre, l'ús del català és diferent segons els diferents àmbits:

- El 53% té el Català com a llengua materna i el parla sempre que es relaciona amb la família, però només un 41% el parla quan es troba en altres situacions, ja que canvia d'idioma a vegades en funció de la llengua de l'interlocutor.
- Amb els amics, el 75% utilitza català o castellà indistintament segons la llengua de la persona amb la que està parlant, mentre un 25 % fa servir únicament el català.
- Amb els companys de feina, un 40% canvia de llengua segons la llengua de l'interlocutor, mentre la resta es divideix equitativament entre els que parlen sempre en català o només a vegades.
- Al lloc de treball, al relacionar-se en general amb la resta del personal o amb l'alumnat fora de l'aula, el 47% fa servir català o castellà segons la llengua de l'interlocutor, mentre un 35% sempre fa servir el català i la resta només el fa servir a vegades.
- Quant als mitjans de comunicació, el 25% veu a vegades la televisió en català, mentre el 75% restant només la veu en català a vegades.
- Pel que fa a la premsa, un 20% llegeix el diari sempre en català, un 50% ho fa en català a vegades i un 30% no ho llegeix mai en català.
- Dins l'aula i, degut a que la llengua vehicular a classe (sobre tot als nivells elevats) és la pròpia de cada idioma impartit, els percentatges varien sensiblement. Un 85% fa servir la llengua d'aprenentatge per explicar continguts o donar instruccions, mentre que a l'hora de traduir o explicar una paraula quan es tracta d'un nivell baix, es fa servir preferentment el català en un 85%, encara que alguns també utilitzen el castellà.
- El 94% del professorat estima que l'ús que es fa del català a l'escola es adequat i només un 6% creu que és escàs.
- Quant a les habilitats lingüístiques del professorat, el 75% creu que parla molt correctament el català, que l'entén i el llegeix molt bé també. En canvi, quant a la llengua escrita els percentatges varien una mica i, només el 55% considera que l'escriu molt bé, en front d'un 45% que considera que el seu nivell és només bo o escàs.

Alumnat

Segons una enquesta realitzada entre l'alumnat del nostre centre, podem treure les següents conclusions:

- Entre els alumnes predomina la llengua castellana com a llengua materna en quasi un 60%, i la presència d'altres llengües no arriba al 10%.
- L'ús del català per part de l'alumnat és superior quan es troba en família i en altres situacions de convivència; més baix quan es troba amb els companys de l'EOI i sensiblement inferior al lloc de treball i amb els amics. Per tant, hi ha un predomini de l'àmbit privat sobre els usos públics del català i n'hi ha certa tendència a usar el castellà com a llengua de contacte en funció de l'interlocutor.
- Quant als mitjans de comunicació, el 75% veu la TV en català només a vegades mentre que en premsa, un 44% mai llegeix en català.
- L'ús del català a classe és minoritari (14%), hi domina la llengua d'aprenentatge amb un 37% i en segon lloc el castellà, amb un 29%.
- Els 47% dels alumnes prefereixen l'ús de la llengua d'aprenentatge a classe per donar instruccions i explicacions, mentre al 22% els resulta indiferent.
- Quant a l'ús del català a la nostra EOI, el 65% creu que és adequat mentre a un 20% li pareix escàs.
- Pel que fa a les habilitats lingüístiques de l'alumnat, un 70% considera que aquestes són molt bones o bones en general. En canvi, un 63% troba més dificultats en l'habilitat d'Expressió Escrita. Els qui entenen poc o gens el català es situen en el 10'5%.

4.- Principis d'actuació.

Ús de la llengua catalana dins l'àmbit pedagògic.

- Incrementar l'ús del català com a llengua de suport per a l'estudi de l'alemany, l'anglès, el francès, l'italià i el rus, en els nivells i els casos en que l'ajut d'una llengua de suport sigui necessari i adequat. Respectar l'ús del català com a dret de l'alumnat que hi vulgui recórrer, per als exercicis i les proves de traducció, quan es consideri fer-ne, tenint en compte els mitjans a disposició dels departaments i sense que l'exercici d'aquest dret pugui ocasionar cap tipus de discriminació.
- Realitzar totes les programacions dels departaments en llengua catalana, i/o en la llengua d'aprenentatge, així com també redactar les actes i altres documents interns del departaments.

- Afavorir la compra i l'ús de diccionaris amb traducció de qualsevol de les llengües dels diferents departaments al català.
- Facilitar als alumnes la informació de principi de curs en la llengua d'aprenentatge i/o en català pels cursos elementals.
- Recomanar a l'alumnat que així ho sol·liciti, la compra i ús de diccionaris bilingües amb traducció al català.
- Fomentar i facilitar el reciclatge del professorat que encara l'hagi de completar a fi que tinguin la capacitat adequada per poder fer ús del català en la tasca docent.

Projecció exterior de la utilitat de la llengua catalana a Eivissa.

- Ajudar al professorat de Català a informar la població d'Eivissa de la utilitat de la llengua catalana, sobre tot pel que fa a la població estrangera.

Ús de la llengua catalana dins l'àmbit administratiu i les comunicacions.

- Actualment tant el conserge com els auxiliars administratius són catalanoparlants. Donat que aquesta condició podria canviar en el futur, el principal objectiu dins aquest projecte serà fomentar i facilitar la capacitat lingüística oral i escrita del personal no docent de l'EOI que atén al públic a consergeria i que treballa a la secretaria del centre.
- Fer ús del català com a llengua oficial de projecció exterior de l'EOI en aquells territoris i àmbits en què l'ús del català sigui el més apropiat.
- Mantenir la redacció en català de la documentació oficial interna que ja existeix i utilitzar aquesta llengua per redactar la documentació nova que es vagi generant.
- Els impresos de matrícula, fulls de sol·licitud de trasllat i fulls de reclamacions d'examen seran en català, així com també els segells del centre i totes les seves àrees de gestió.
- Assegurar la utilització d'un programa de gestió a secretaria (actualment es fa servir el programa CODEX) que, encara que doni la opció bilingüe castellà-català, es pugui configurar per prioritzar l'ús del català en tota la documentació que genera la gestió acadèmica (actes d'avaluació, paperetes, llistats de classe, certificats, etc.). Cal tenir en compte, però que, segons el que disposa la normativa legal vigent, les certificacions o notificacions expedides pel centre s'han de expedir en català, excepte en el cas que la persona interessada sol·liciti la versió castellana.

Aquesta sol·licitud no pot comportar cap perjudici o despesa a la persona sol·licitant, segons l'article 8 de la Llei 3/ 1986, de 29 d'abril, de Normalització Lingüística (BOCAIB núm. 16, de 20 de maig de 1986) i l'article 44 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de Règim Jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 44, de 3 d'abril de 2003), per tal que els alumnes i els seus pares puguin exercir els seus drets.

- La gestió econòmica (llibres de comptes, pressupostos, rebuts, etc.) ha de ser en llengua catalana.
- Tota la informació exposada en els diferents taulons d'anuncis ha de estar en català i/o en les diferents llengües d'aprenentatge.
- L'anunci d'actes públics i culturals organitzats pel Centre o amb la seva participació, han de ser en català. Es fomentarà l'ús de la llengua catalana en aquests tipus d'actes organitzats pel centre i en les activitats complementàries que s'ofereixin als alumnes.
- La llengua catalana ha de ser la llengua usada pel personal docent o administratiu del Centre en representar-lo en actes públics (claustres, consells escolars, rodes de premsa, etc.)
- Les informacions que el Centre tregui a la premsa o a altres mitjans de comunicació han de ser en català.
- Mantenir les retolacions externes (nom del Centre i dependències) en català.
- Afavorir la presència del català en tota la informació de productes, preus i reglaments del bar.

Formació i capacitació en l'ús de la llengua catalana del professorat i PAS

- El 90% del nostre professorat actual té la capacitació en llengua catalana i el 10% restant està en procés d'obtenir-la.
- Les dos persones que formen el PAS actualment tenen la capacitació adient.
- En el cas que en el futur les situacions abans descrites canviessin, es fomentarà i facilitarà la capacitació lingüística oral i escrita del personal no docent de l'EOI que atén al públic a consergeria i que treballa a la secretaria del centre.
- S'intentarà afavorir que el personal de neteja pugui assistir a classes de llengua catalana a la tarda, tal i com en alguna ocasió se'ns ha demanat.
- S'afavorirà l'assistència a cursos d'ampliació i/o especialització per utilitzar el català adequadament.

Seguiment i avaluació de l'aplicació del PLC i sistemes de revisió.

La Comissió es reunirà 2 vegades durant cada curs amb els següents objectius:

- Es farà una primera reunió a principi de curs per tal de garantir que tots els professors tinguin una còpia del Projecte Lingüístic de Centre i per tal d'assessorar al professorat de Cicle Elemental per a que presenti les instruccions generals de curs en llengua catalana, a més de la llengua d'aprenentatge.
- Es farà una altra reunió abans de Pasqua on s'estudiarà i avaluarà, a partir d'una enquesta bàsica repartida prèviament entre l'alumnat, l'ús del català dins les aules, mirant d'assegurar una bona aplicació del PLC.
- En aquesta mateixa reunió la Comissió podrà avaluar els escrits generats des del centre i que van dirigits a l'administració o a qualsevol organisme fora del centre, per tal de fer un seguiment i verificar si es compleixen els principis d'actuació establerts en el PLC. Així mateix, s'avaluarà i revisarà, si escau, la resta de principis d'actuació.
- Apart dels membres que formen la Comissió actualment (En Rubén Sanz, Cap d'estudis adjunt i assessor lingüístic del departament de català, Na Maria Prats, Secretària docent i supervisora de la documentació de secretaria, Na Natividad Márquez, representant de l'alumnat al Consell Escolar, i Na Maria Hidalgo, com a representant de l'equip directiu), aquesta restarà oberta a tothom que vulgui participar-hi.